

הלכות עירובין שמטשנ

תרצג

בכרמלית ואפילו לדבר מצוה כמו שנתבאר בס' של"א¹⁰¹ אלא אם כן משום כיוון כתביו הקודש כמו שנתבאר בס' ש"א¹⁰²):

ז היו שנים מקצת אמותיו של זה בתוך של זה¹⁰³ כגון שיש ביניהן ו' אמות¹⁰⁴ מביאין ואוכלים באמצע¹⁰⁵ ובלבד שלא יוציא כל אחד מתוך שלו לתוך של חברו היו שלשה והאמצעי מובלע ביניהם כגון שכין ב' החיצונים שמונה אמות האמצעי מותר עם כל אחד מהחיצונים כמה שד' אמות שלו מובלע בתוך שלהם והם אסורים זה עם זה:

שנ דין המוציא ראשו ורובו מרשות לרשות וכו' ד' סעיפים:

א עומד אדם ברשות היחיד ומוציא ידו לרשות הרבים ומטלטל שם חפצים שנומלן מכאן ומניחן כאן¹⁰⁶ ואין הווששין שמא ישבה ויביאם אליו לרשות היחיד¹⁰⁷ ובלבד שלא יעבירם ד' אמות ברשות הרבים ואע"פ שהוא עומד במקום אחד ברשות היחיד רק שבירו מולך החפץ ד' אמות ממקום שהיה מונח חייב¹⁰⁸ וכן עומד אדם ברשות הרבים ומטלטל חפצים ברשות היחיד ואין הווששים שמא יביאם אצלו¹⁰⁹:

ב כמה דברים אמורים שאין הווששים לכך כשהם חפצים שאינם צריכים ליה¹¹⁰ ברשות שהוא עומד בה¹¹¹ אלא ברשות שמטלטל בה בלבד כגון שעומד ברשות זו ופושט ידו לרשות השניה ונוטל שם מפתח ופותח בו שם¹¹² שאין המפתח צריך לו כאן ברשות שעומד בה אלא שם בלבד ברשות שהוא פותח בה וכן כל כיוצא בו משאר חפצים שאינם צריכים לו כאן אלא שם.

אבל לא יעמוד אדם ברשות היחיד ויוציא ראשו לרשות הרבים וישתה שם או להפך (א) אלא אם כן הכניס ראשו ורובו למקום שהוא שותה¹¹³ שכיוון שהוא צריך לאלו המים יש לחוש שמא ישבה ויביאם אליו¹¹⁴ וכן בכל כיוצא בזה.

קונטרס אחרון

(א) משמעות הש"ע לפסוק כסברא הראשונה שהביא בסתם¹¹⁵ והיא דעת רוב הפוסקים עיין ב"י ומכלול הרי"ף והתוס' וידוע מ"ש מהר"ם¹¹⁶ שבכל מקום פוסקים¹¹⁷ כו' עיין סמ"ע סי' כ"ה¹¹⁸ ובשגם שעכשיו שאין לנו רשות הרבים אין ג"מ מפלוגתא זו הילכך לא העתקתיה. והנה המג"א¹¹⁹ העתיק דברי הרא"ש¹²⁰ על אלא א"כ הכניס כו' וברא"ש מבואר דאראשו בלבד קאי.

ג נגרא שם צמ, א אליבא דרבנא. ראב"ד הל' שבת פמ"ו הל' מ"ט שם. מ"א ס"ק א.
ד משנה שם. רמב"ם שם. מור וש"ע שם (לענין מפתח).
ה רב יוסף צמ, א שם. מור וש"ע שם.
ו עבודת הקדש שער ג ס"ה. ב"י ברש המינן.
ז הכניס במשנה שם קא, א. מור וש"ע שם.
ח חושנה שם צמ, א. מור וש"ע שם.
ט רש"י שם ד"ה בחפיצין. ר"ן שבת (ה, א) בשם התוס'.
מ"מ הל' שבת פמ"ו הל' ב. משם דרשב"א בעבודת הקדש שם, וברעת דר"ף. מור וריעה דא' בש"ע שם. וראה קו"א ס"ק א.

מג ס"ה. וראה באר הטוב שם ס"ק ג. וראה גם לעיל סי' ששנ ס"ז.
מד סעיף נב.
מה חושנה שם (ת"ח), ב. מור וש"ע ס"ד.
מו רש"י שם ד"ה דהו שנים. מור וש"ע שם.
מז ראה לעיל סי' רמב קו"א ס"ה ד"ה לדינא שמשגג דטוטר שאמר לו שיביא, כדלעיל סי' שז ס"ז.

סימן שנ

א חושנה עירובין שם שם חצו, ב. מור וש"ע ס"א.
ב רש"י שם ד"ה ובלבד. מור וש"ע שם.

צינונים לקונטרס אחרון

ג כהר"ף, אם לא במקום שהתוס' חולקין.
ד ס"ק יט.
ה ס"ק ב.

א ובלעיל קו"א סי' שמה רס"ק א וש"י.
ב במדרכי כתבות סי' קע, וראה גם לעיל סי' רנד ס"ק ב. כללי הפוסקים וההוראה כלל ריו.

הלכות עירובין שנ

תרצד

אבל מותר לעמוד ברשות היחיד או ברשות הרבים ולשתות בכרמלית או להפך שלא גזרו גזרה לגזרה.^א

(ואף על פי שעוקר המים מרשות זו ושותה אותם ונכנסים למעוין שהם ברשות זו ושם נעשית הנחתן ונמצא מוציא מרשות לרשות אין בכך כלום כיון שכבר נחו המים מעט בפיו קודם שנכנסו למעוין^ב ופיו הוא מקום פטור^ג כיון שהוא עומד ברשות זו ופיו הוא ברשות האחרת וכמ"ש בסמינן שמ"ו^ד שיש סוכרים כן ולא אסרו להכניס מכרמלית לרשות היחיד אפילו דרך מקום פטור כמ"ש בס"י שמ"ו^ה אלא משום גזרה שמה יבא להכניס כך בלי הנחה בינתניים במקום פטור כמ"ש שם^ו אבל כאן לא שייך לגזור כלל שאם אפשר כלל שלא ינחו המים מעט בפיו מרם שיבלעם^ז.)

ואף אם תמצי לומר שפיו אינו מקום פטור אלא הוא כאותה רשות שהוציא (משם) [לשם] כמ"ש בס"י שמ"ו^ח שיש סוכרים כן ונמצא שנחו המים באותה רשות וכשכולעם ומכניסם למעוין שברשות אחרת הרי הוא מוציא מרשות לרשות מכל מקום י"ל שבלועת המים זו היא הנחתן לגמרי ואין לחוש כלל מזה ששוב נכנסים למעוין לפי שכיון שנבלעו בגופו הרי הם בטלים לגבי גופו^ט):

ג. לא יעמוד אדם ברשות היחיד וישתין או ירוק לרשות הרבים או להפך^י ואם השתין או רק חייב^{יא}.

ואם הוציא אמתו לחוץ והשתין שם הרי זה ספק אם הולכים אחר עקירת המי הגלים מחלל של גוף ברשות היחיד ונמצא שהוציא מרשות היחיד והיביב או אחר יציאתם מן

קונטרס אחרון

ואמת שהתוס' בשבת דף י"א הקשו כן על ראשו ורובו אבל לא תירצו כהרא"ש א אבל תירוצו הרא"ש צ"ע אם שייך בראשו ורובו דאפשר דתו לא הוה פיו מקום פטור אלא הרגלים הוא שהן מקום פטור ולא כרשות שהן שם מפני שנגררין אחר ראשו ורובו עיני דף ג' ע"ב אבל ראשו ורובו הן לגמרי כאותה רשות שהן שם דהא לרבא דף צ"ב^א אפילו ידו בלבדה אינה נגדרת אחר הגוף והרגלים והיא כאותה רשות לגמרי לפי שיטת רש"י שם^ב ואף אביי לא פליג עליה וכן לפירוש ר"י בתוס' שם^ג אף אליבא דרבה אלא בידו בלבדה אבל לא בראשו ורובו נגד הרגלים. ואפילו הכי לא קשה מידי^ד לפי דעת הרא"ש^ה ד"י"ל דכשרוב גופו באותו רשות גם המים נחו באותו רשות שהאצטומא שהם נחים בה היא למעלה בחצי העליון של האורך שמכתפו ועד עקלבו:

- טו סעף ג, ריש אומרים ויש להחמיר כדבריהם.
- טז סעף ב.
- יז תוס' ורא"ש שם. מ"א שם.
- יח סעף ו.
- יט תוס' שם דף כ (בתירוצו ה"ב), ומשבת י"א, א ד"ה לא.
- כ תוס' שם צ"ח, ב. מור וש"ע ס"ב.
- כא רב יוסף פ"א, א. רמב"ם הל' שבת פ"ה הל' מ"א סק"ג.

- י דבא שם. מור וש"ע שם.
- יא ורש"י שם ר"ה רישא. תוס' שם כ, א ד"ה לא (בתירוצו הא'). רא"ש שם פ"ה הל' מ"א ס"ק ב.
- יב תוס' ורא"ש שם. מ"א שם.
- יג סעף ו.
- יד משא"כ ה"ר, ובלא"ה אמר ע"כ שנוציא ראשו ורובו כו' בדלעיל. וראה ק"א ס"א א.

צינונים לקונטרס אחרון

- יא דאם פיו חשובה אז רה"י אי"כ מוציא מרה"י להרי"ה כשתימתי.
- יב שאינו סוכר בתירוצו תוס' שבלועתן הוי כהנחתן לגמרי (כמבואר בפנים בסוף הסעף).

- ו עירובין פ"ג ס"ו.
- ז אלא בתירוצו האמור בפנים בסוף הסעף.
- ח שבת צ"ב, א.
- ט ד"ה התם.
- י סוף ד"ה התם.

הלכות עירובין שנישנא

תרצה

האמה שהוא ברשות הרבים ופמור^{כב} וספק של תורה להחמיר ואפילו מרשות היחיד או מרשות הרבים לברמלית או להפך אסור^{כג}.

וכן אם הוציא ראשו לחוץ ורק שם הרי זה ספק^{כד} ואסור אפילו מרשות היחיד או מרשות הרבים לברמלית או להפך^{כה} ואף שהרוק נח מעט בפיו קודם שרקק ויש אומרים שפיו שברשות האחרת הוא מקום פמור מכל מקום אין זו חשובה הנחה במקום פמור הואיל ולא הונח שם ממקום אחר אחר שהוציאו לרשות האחרת^{כו} כמו שנבאר בס' שמו"ז^{כז}:

ד' רוק שנתלש מפיו ומוכן לזרקו^{כח} יש מי שאומר^{כט} שלא יהלך בו ד' אמות ברשות הרבים עד שירוק והוא הדין בברמלית ומכל מקום אין למחות ביד המקלין בברמלית כי יש מתירים^ל אפילו ברשות הרבים:

שנא דין המושיט ידו לצינור ברשות הרבים לשתות ובו ב' סעיפים:

א לא יעמוד אדם ברשות הרבים^א ויחבר ידו^ב או כלי^ג למוחלה שהיא כעין צנור ארוך מונחת לאורך הגג בתוך שלשה טפחים סמוך לגג ולקבל המים ממנה לפי שהמחבר ידו או כלי אליה הוא כשואב ממנה והואיל והיא (מונחת כולה) בתוך ג' טפחים לגג והרי היא חשובה כגג עצמו^ד משום תורת לבור^ה נמצא שהוא כשואב ומוציא מהגג עצמו שהוא רשות היחיד לרשות הרבים^ו ולפיכך אפילו אם המוחלה אינה גבוהה עשרה^ז ואינה רחבה ד'^ח שאינה רשות היחיד מצד עצמה אסור לחבר ידו או כלי אליה הואיל והוא כשואב ומוציא מהגג.

אבל מותר לקלוט מן האויר^א אפילו ידיו תוך ג' למוחלה^ב אין אומרים בהם לבור^ג (לענין זה שהוא חשוב כשואב ממנה) ואפילו אם הוא גבוה עשרה ורחבה ד' שהוא רשות היחיד^ד מותר לקלוט ולקבל מן האויר המים הנוטפים ממנה^ה והוא הדין לנוטפים מהגג עצמו^ו בין שקולטן למעלה מעשרה בין למטה מעשרה מפני שלמעלה מעשרה אויר מקום פמור הוא^ז ולמטה מעשרה רשות הרבים הוא:

ב היתה מוחלה בולטת ג' טפחים מן הגג^א וכן סתם צנור שהוא ארוך וכולט ג' טפחים מן הגג^ב אינם חשובים כגג עצמו ומותר לחבר ידו או כלי אליהם לקבל המים והוא שאין בהם ד' על ד'^ג והם למטה מעשרה^ד שאם יש בהם רוחב ד' אפילו הם למטה

כב הבא שם, ופרש"י שם ד"ה בתר וד"ה או בתר. מור ושול"ע שם.

כג רא"ש שבת פ"ו סי"ג. שו"ע שם.

כד תוס' עירובין כ, א שם. דא"ש עירובין שם. מור ושול"ע שם.

כה שו"ע שם.

כו תוס' רא"ש שם. מ"א שם.

כז סעף ג'.

כח משנה שם צ"ח, ב. מור ושול"ע ס"ג.

כט טור כ"ד יוסי בגמרא שם צ"ח, א לגירסת התוס' שם ד"ה רבי מאיר ודדוק. עיי' בתוספות יוס טוב פ"ח דמקלס משנה י.

ל רע"ב בפרוש המשנה שם. מ"ח הל' שבת פ"ג הל' ה'. התוס' בפרוש המשנה שם. ב"י בסוף הסימן.

סימן שנא

א משנה וגמרא עירובין צ"ט, ב. מור ושול"ע.

ב ברייתא שם. מור ושול"ע.

א רש"י שם ד"ה קולט.

ב עיי' מ"א סוס"י. וראה מ"מ וצינים.

ג רש"י שם. מור ושול"ע.

ד לבוש. מ"ז ס"ק א.

ה רש"י שם. לבוש. מ"א ס"ק א.

ו רש"י שם. מור ושול"ע.

ז לבוש.

ח משנה שם. מור ושול"ע.

ט ברייתא שם. שו"ע. טור.

י מ"ז ס"ק א.

יא רש"י שם ס"ה. וכן הצנור. לבוש.

יב שם בסוהר.

יג רמב"ם הל' שבת פ"ג הל' ה'.

יד רש"י שם. לבוש.

טו מור ושול"ע.

טז משנה שם. רש"י ד"ה וכן הצנור.

יז ברייתא שם. מור ושול"ע.

יח רש"י שם. מור ושול"ע.